

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

06 אפריל 2026

תמ"ש 26-02-67164 פלוני נ' פלונית

1

לפני כב' השופט ערן אביטל

תובע/משיב פלוני
ע"י ב"כ עוה"ד אברהם אטיאס ועדינה חזות

נגד

נתבעת/מבקשת פלונית
ע"י ב"כ עו"ד מירב סופר

פסק-דין

- 2
3 1. לפניי בקשה לסילוק תביעה שהוגשה על יסוד חוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים), תשנ"א-
4 1991. הצדדים הם בני זוג פרודים אשר נישאו בשנת 2019 ולהם שלושה ילדים. קטין יליד שנת
5 2020, קטין יליד שנת 2022 והקטינה מושא המחלוקת בתיק זה – ילידת 25. התובע טען בכתב
6 התביעה, כי מקום מגוריהם הקבוע והרגיל של בני הזוג הוא בעיר מ' במדינת ניו-יורק בארצות
7 הברית וכי הנתבעת חטפה את הקטינה לישראל טרם לידה ועל-כן עליה להשיבה מיד לארה"ב -
8 "מקום מגוריה הרגיל של הקטינה" (סעיף 3 לכתב התביעה). נכון לעת הזו, הנתבעת שוהה עם
9 הקטינה בישראל ואילו התובע שוהה עם שני הקטינים בארה"ב. יש נתק מוחלט בין הנתבעת לבניה
10 מצד אחד ובין התובע לקטינה מצד שני.
11
12 2. בכתב התביעה טען התובע, כי הקטינה "נחטפה" על ידי אמה, אשר ברחת לישראל בחודש השמני
13 להריונה והותירה בארצות הברית שני קטינים נוספים. הקטינה נולדה בישראל כשלושה שבועות
14 לאחר הגעת האם, ולאחר מכן שבה האם לארצות הברית, ללא הקטינה, וחזרה שוב לישראל.
15
16 3. בכתב התביעה מצביע התובע על הקושי הנעוץ בתיק. לדידו של התובע, "עולה השאלה, מה מקום
17 מגוריה הרגיל של הקטינה "סמוך לפני הרחקתו", שעה שהיא נולדה בישראל – לאחר שהאם ברחת
18 לישראל 24 ימים לפני לידתה" (סעיף 23 לכתב התביעה). התובע טוען, כי מקום מגוריה הרגיל של
19 הקטינה הוא בארצות הברית, אף שנולדה בישראל, בהתבסס על מבחן עובדתי-פיזי, תוך
20 התחשבות בכוונת ההורים שמקבלת משנה תוקף באשר לקטינים שטרם גיבשו מרכז חיים עצמאי.
21 התובע הפנה בכתב התביעה לבע"מ 7784/12 פלונית נ' פלוני, (28.7.13), שם נקבע (לשיטת התובע),
22 כי יש לבחון את מקום מגוריה של הקטינה תוך מתן משקל משמעותי לכוונת הוריה, וכי במקרה
23 של קטינים רכים בשנים, כוונת ההורים מקבלת משנה תוקף.
24
25 4. התובע הדגיש בכתב התביעה, כי הצדדים התגוררו בארצות הברית לכל אורך הנישואין, שם נולדו
שני ילדיהם האחרים והם השתקעו שם. מתקיימים הליכים משפטיים בארצות הברית, ובמסגרתם

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

06 אפריל 2026

תמ"ש 26-02-67164 פלוני נ' פלונית

- 1 הוצא צו הביאס קורפוס המחייב את האם להתייצב לדיון. כמו-כן הוצא לבקשת התובע צו
2 משמורת בלעדית לטובתו על שני הקטינים הנוספים.
3
4 5. כתב התביעה הוגש בתאריך 22.2.26 ונקבע לפניי דיון במעמד שני הצדדים בתאריך 12.3.26. התובע
5 נדרש לבצע המצאות חוזרת ונשנות לנתבעת, לאחר ניתוק קשר עימה. לדיון הנ"ל הנתבעת לא
6 התייצבה, על אף שהיא הגישה ביום הדיון מכתב ממנו הובן שהיא מודעת להליך. משכך, נקבע דיון
7 נוסף לתאריך 17.3.26. יום לפני הדיון הוגש מטעם באת כוחה ייפוי כוח וכך השתכלל ייצוגה בתיק.
8
9 6. בדיון שנערך לפניי בתאריך 17.3.26, טענה הנתבעת, כי אין לקטינה כל זיקה לארה"ב משזו נולדה
10 בישראל ומאז לידה היא מתגוררת בישראל. בתמצית טענה הנתבעת, כי אין להחיל במקרה זה את
11 הוראות אמנת האג לפי חוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים), תשנ"א-1991 (להלן "חוק אמנת
12 האג" או "האמנה"). בתום הדיון נקבע בתיאום עם הצדדים ששניהם יגישו במקביל תצהירי עדות
13 ראשית ונקבע דיון שמיעת ראיות לפניי לתאריך 21.4.26.
14
15 7. הנתבעת בחרה להגיש בקשה לסילוק על הסף, במסגרתה טענה, כי התביעה אינה עומדת בתנאי
16 הסף הבסיסיים של אמנת האג, שכן הקטינה נולדה בישראל ומעולם לא התגוררה בארה"ב.
17 האמנה אינה חלה על עובר, ועל כן לא התקיימו תנאי היסוד בדבר "הרחקה" או "אי-השבה" של
18 ילד כהגדרתו באמנה, ומשכך, לשיטת הנתבעת, לא הופרו זכויות משמורת כלשהן, ותנאי הסף
19 הקבועים בסעיפים 3 ו-4 לחוק, שהם יסודיים לתחולת האמנה, אינם מתקיימים.
20
21 8. הנתבעת טענה בבקשה, כי היא הגיעה לישראל כשהיא בהריון, הקטינה נולדה כאן ומאז ליזתה
22 ובמשך כעשרה חודשים היא חיה בישראל ללא שום זיקה לארה"ב. ישראל מהווה למעשה את
23 מקום מגוריה הרגיל שעה שהתרגלה לסביבה התומכת של בני משפחתה והיא שוהה בפעוטון עם
24 בני גילה. מעבר לכך, "מהטעם שהקטינה לא הייתה קיימת בעולם" עובר להגעת האם לישראל, לא
25 התקיים תנאי "ההרחקה" או תנאי ה"אי השבה" ובאופן כללי האמנה אינה חלה על עובר, אלא על
26 "ילד". עובר אינו נחשב "ילד" בעל כשרות משפטית לזכויות וחובות, אלא מגמר לידתו.
27
28 9. הנתבעת מדגישה בבקשה לסילוק על הסף, כי כתב התביעה אינו מצדיק קיום יעדי אמנת האג, שכן
29 לא ארעה הרחקה של "ילד" ולא נקבעו לאב זכויות משמורת, או ביקור ביחס לקטינה זו. לטענתה,
30 האב אף הסכים ושלח אותה ללדת את הקטינה בישראל, והוא עושה שימוש ציני באמנה ככלי
31 טקטי ליצירת זכויות משמורת חדשות.
32
33 10. מעבר לטענות הנתבעת באשר לאי החלת החוק על מקרה דנו, בהקשר של סעיפי תחולת האמנה,
34 טענה הנתבעת, על בסיס סעיף 13 לחוק, שקיים חשש חמור שהחזרת הקטינה תחשוף אותה לנזק
35 פיזי או פסיכולוגי, לאור מצבו הנפשי של האב, היסטוריית האלימות שלו וצווי ההרחקה שהוצאו
36 נגדו.
37

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

06 אפריל 2026

תמ"ש 26-02-67164 פלוני נ' פלונית

11. בתגובת התובע לבקשת הנתבעת לסילוק התביעה על הסף, טען התובע, כי המחלוקת מתוחמת לפרק א' לאמנה (סעיפים 6-1) ואין לאפשר לנתבעת לטעון טענות כלליות באשר לכושרו של האב לשמש הורה לקטינה בהקשר של סעיף 13 לחוק, שעה שטענות אלו צריכות להתברר לכל היותר במסגרת דיון שמיעת ראיות. לשיטת התובע, השאלה העקרונית הניצבת להכרעה היא האם הוראות האמנה חלות גם על "הרחקה שלא כדין" שבוצעה בעוד הקטינה עובר ברחם אמה. התובע טען בתגובתו, כי פרשנות דווקנית המוציאה עובר שהורחק סמוך ללידתו, מחוץ לגדר תחולת האמנה, תחתור תחת מטרתה העיקרית של האמנה למנוע עשיית דין עצמית. יתר על כן, אין בהוראות סעיף 4 לאמנה הגדרה מהו "ילד", אך יש לפרש מונח זה לפי תכלית האמנה ומכל מקום יש להדגיש את עיקרון "אי החזרה".
12. התובע הדגיש בתגובתו, כי תכלית האמנה היא הסדרת המסגרת הדיונית בין ההורים ומניעת עשיית דין עצמית, ואין כל נפקות משפטית בין קטין בן יומו לבין עובר ימים ספורים טרם לידתו. הוא הוסיף וטען, כי מקום מגוריה הרגיל של הקטינה הוא בארצות הברית, גם על פי כוונת ההורים. כך או כך, כל דיון משמורת באשר לקטינה צריך להיעשות במדינת ניו יורק ששם תידון טובת הקטינה. התובע הוסיף וטען, כי הנתבעת הגישה לבית הדין הרבני האזורי בירושלים תביעה לקיום הסדרי שהות ובמסגרת החלטתו מיום 22.3.26 נקבע כי לבית הדין סמכות לדון בעניין הגירושין, מאידך גיסא אין לבית הדין סמכות לדון בעניין החזקת ילדים והסדרי השהות ולכן תיקים אלו נסגרו. לדעת התובע, החלטת בית הדין מחזקת את המסקנה שאין לערכאה שיפוטית ישראלית סמכות בעניין הקטינה.
13. טרם הכרעה בבקשה לסילוק על הסף, חשוב לציין כי יש לבחון את מכלול טענות הנתבעת בהקשר של תחולת האמנה על המקרה הנדון. אין בשלב זה לבחון את טענותיה לגופן, בהיבט האם נכון וראוי להורות על החזרת הקטינה לארה"ב, קרי לא תוכרענה טענות הנתבעת בדבר התקיימות אחד החריגים לחובת ההחזרה האמורים בסעיף 13 לאמנה (הסכמה מראש, השלמה בדיעבד וחשש חמור לחשיפת הקטין לנזק פיזי או פסיכולוגי בשל החזרה, או העמדתו במצב בלתי נסבל בדרך אחרת).
14. ולגוף העניין. חוק אמנת האג נועד להבטיח החזרה מהירה של קטינים שהורחקו, או לא הוחזרו שלא כדין ממדינת מגוריהם הרגיל, ולשמור על זכויות משמורת וביקור. תכלית זו מהווה "עזרה ראשונה" להשבת המצב לקדמותו. תנאי מקדמי לתחולת האמנה הוא קביעה שמקום המגורים הרגיל של הקטין היה במדינה שממנה הוצא או אליה לא הוחזר, וכי הוצאה זו הפרה זכויות משמורת (בע"מ 5303/21 פלוני נ' פלונית, (25.8.21)).
15. סעיף 4 לאמנה קובע "האמנה תחול על כל ילד אשר מקום מגוריו הרגיל היה במדינה מתקשרת סמוך לפני כל הפרה של זכויות משמורת או ביקור; האמנה תחול לחול בהגיע הילד לגיל 16". טוענת הנתבעת, כי מאחר שהקטינה נולדה בישראל והיא למעשה עזבה את ארה"ב בהיותה עובר,

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

06 אפריל 2026

תמ"ש 26-02-67164 פלוני נ' פלונית

- 1 הרי שהיסוד העובדתי של קיום "ילד" אינו מתקיים במקרה דנן ולכן האמנה אינה חלה ועל-כן יש
2 לדחות את התביעה. לשיטת הנתבעת, עובר אינו יכול להיחשב כ"ילד" לפי האמנה. הנתבעת
3 מבססת טענה זו על יסוד הוראת סעיף 1 לחוק הכשרות והאפטרופסות, תשכ"ב-1962 וגם על
4 הנקבע בבע"מ 55975-08-24 פלונית נ' משרד הרווחה לשכה משפטית ירושלים, (9.9.24) שם קבע
5 כבוד הנשיא יצחק עמית בסעיף 8 לפסק הדין, כי "מכאן, שלעובר אין אישיות משפטית משל עצמו
6 והוא אינו מושא לזכויות ולחובות".
- 7
8 16. פרשנות חלופית לזו של הנתבעת, היא כי בחינת הגדרת המונח "ילד" בסעיף 4 לאמנה אינה נעשית
9 במועד המוגדר של עזיבת האם כשהעובר ברחמה, אלא היא נועדה להיבחן במועד הגשת התביעה
10 שהוגשה מכוח חוק אמנת האג, תוך מתן דגש על מקום המגורים הרגיל של הילד. לשון אחר,
11 לשיטתי, יש לבחון את הוראת סעיף 4 לאמנה במועד הקיים (נכון להיום) ולא במועד עזיבת מקום
12 המגורים הקודם של ההורה. נכון להיום ישנו "ילד" ועל-כן יש להידרש לבדיקת מבחן "מקום
13 המגורים הרגיל" של הילד הקיים, אין נפקא מינא שהקטינה הוצאה ממדינה מתקשרת בהיותה
14 עובר. אולם, גם אם תתקבל פרשנות מרחיבה זו לסעיף 4, הרי שתחולת האמנה מותנית בעמידה
15 גם בתנאים המצטברים הקבועים בסעיף 3 לאמנה, וכפי שיפורט להלן, תנאים אלו אינם
16 מתקיימים במקרה דנן.
- 17
18 17. התנאי המקדמי ביותר, המופיע כבר בלשון סעיף 3 לאמנה, הוא כי מדובר ב"הרחקתו או אי-
19 החזרתו של ילד". נקודת המוצא לבחינת תנאי זה היא מעמדו המשפטי של העובר במשפט
20 הישראלי. הפסיקה קבעה באופן עקבי, כי עובר אינו נחשב "אדם" או "ילד" בעל כשרות משפטית
21 לזכויות וחובות, אלא רק מגמר לידתו (ראו: בע"מ 55975-08-24 הנ"ל). עמדה זו נטועה עמוק בחוק
22 הכשרות המשפטית והאפטרופסות, תשכ"ב-1962, הקובע בסעיף 1 כי "כל אדם כשר לזכויות
23 ולחובות מגמר לידתו".
- 24
25 18. בבואי לברר אם התבצעה בענייננו הרחקה שלא כדין של הקטינה מארה"ב לישראל, יש להידרש
26 להוראות סעיף 3 לאמנה כתנאי לחובת החזרה המוטלת בסעיף 12 על הרשות השופטת. תנאי
27 לתחולת האמנה הוא שהוצאת הקטינה על ידי הנתבעת מארה"ב הייתה בבחינת הרחקה שלא כדין
28 כמובנו של הביטוי בסעיף 3 לאמנה ושם נקבע במפורש שמדובר בהרחקה "של ילד". אני סבור
29 שדווקא בסעיף 3 לאמנה יש התייחסות למועד קביעת כשרות הקטין. אם במועד ההרחקה היה
30 קיים "ילד" ניתן לעבור ולבחון את יתר רכיבי סעיף 3. אולם אם במועד ההרחקה היה מדובר בעובר
31 שאינו בעל אישיות משפטית משל עצמו, ולא בילד, הרי שסעיף 3 לאמנה אינו מתקיים.
- 32
33 19. בדומה, גם רכיב "אי החזרה" מחייב קיומו של "ילד" בעל מעמד משפטי במועד שבו נוצרה החובה
34 להחזירו, קרי, במועד שבו נדרשה השבתו למקום מגוריו הרגיל. במקרה דנן, במועד ההרחקה
35 הראשונית (הגעת האם לישראל), טרם היה "ילד" במובנו המשפטי. ובמועד שבו החלו הליכים

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

06 אפריל 2026

תמ"ש 26-02-67164 פלוני נ' פלונית

- 1 משפטיים לדרישת השבה (לאחר לידת הקטינה), לא הוכח קיומן של זכויות משמורת מוגדרות
2 לתובע ביחס לקטינה זו, כפי שנדרש בסעיף 3(א) לאמנה.
3
4 20. במקרה הנדון, עת עזבה הנתבעת את ארה"ב והגיעה לישראל, הייתה הקטינה עובר ברחמה. במועד
5 זה, על פי הדין הישראלי, לא הייתה הקטינה "ילד" בעל אישיות משפטית עצמאית. מכאן,
6 שהמעשה של עזיבת ארה"ב לא יכול להיחשב "**הרחקה שלא כדין של ילד**" כמשמעותו בסעיף 3
7 לחוק אמנת האג. תכלית האמנה, על אף היותה מניעת עשיית דין עצמית, אינה יכולה להרחיב את
8 הגדרת ה"ילד" מעבר למשמעותו המשפטית הבסיסית, שכן הדבר היה יוצר חוסר ודאות משפטית
9 ומטשטש את הגבולות הברורים הנדרשים באמנה בינלאומית.
10
11 21. תמך נוסף לעמדתו נובע מהיעדר הוכחת זכויות משמורת בפועל באשר לקטינה.
12 בבע"מ 741/11 פלונית נ' פלוני, (17.5.11), קבע בית המשפט העליון באשר לסעיף 3 לאמנה: "סעיף
13 3 לאמנה קובע שלושה תנאים מקדמיים מתי תיחשב הרחקתו, או אי-החזרתו של קטין "שלא
14 כדין", שאז תחול האמנה: **נדרש כי המעשה הפר את זכויות המשמורת של ההורה "הנחטף"**; כי
15 זכויות אלו הופעלו בפועל; וכי המדינה ממנה הורחק הקטין או המדינה אליה לא הוחזר, הייתה
16 מקום המגורים הרגיל של הקטין" (ההדגשה שלי ע.א.).
17
18 22. מעבר לסוגיית היותה עובר במועד ההרחקה, גם אם נבחן את רכיב "אי-החזרה" לאחר לידת
19 הקטינה, עולה כי התובע לא עמד בתנאי סעיף 3(א) ו-3(ב) לחוק אמנת האג, הדורשים הוכחת קיומן
20 של זכויות משמורת מוענקות ומופעלות בפועל. "זכויות משמורת" מוגדרות בסעיף 5(א) לחוק
21 אמנת האג כ"**זכויות המתייחסות לגוף הילד ובפרט הזכות לקבוע את מקום מגוריו של הילד**".
22 במועד עזיבת הנתבעת את ארה"ב, כאשר הקטינה הייתה עובר, לא יכלו להתקיים כל זכויות
23 משמורת ביחס אליה, שכן כאמור, טרם הייתה קיימת כ"ילד" בעל מעמד משפטי. לא ניתן להפעיל
24 זכויות משמורת על עובר. גם לאחר לידת הקטינה בישראל, לא הוצגה בפניי כל החלטה שיפוטית
25 מארה"ב, או הסכם בעל תוקף משפטי, המקנה לתובע זכויות משמורת ספציפיות על הקטינה.
26
27 23. אמנם התובע הציג צו הביאס קורפוס וכן החלטות שיפוטיות מתאריכים 31.10.2025 ו-04.12.2025
28 של בית המשפט במדינת ניו יורק. עם זאת, צו הביאס קורפוס מחייב את הנתבעת להתייצב עם
29 הקטינה לדיון, ואינו קובע זכויות משמורת לתובע על הקטינה. החלטה מיום 04.12.2025 קבעה
30 משמורת בלעדית לתובע על שני הקטינים האחרים, ונקבע, כי משמורת הקטינה תידון רק "לאחר
31 שהיא תשוב לארה"ב". דהיינו, במועד "אי החזרה" הנטען, לא היו לתובע זכויות משמורת
32 קיימות ומופעלות בפועל ביחס לקטינה, אלא לכל היותר ציפייה לדיון עתידי בעניין משמורתה.
33 האמנה נועדה להגן על זכויות קיימות ומופעלות, ולא ליצור זכויות חדשות, או להקדים דיון מהותי
34 בעניין משמורת (ראו: בע"מ 5303/21 פלוני נ' פלונית, (25.8.2021), בע"מ 5579/07 פלוני נ' פלוני,
35 (7.8.2002)).

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

06 אפריל 2026

תמ"ש 26-02-67164 פלוני נ' פלונית

1
2 24. המסקנה היא שנעדר רכיב נוסף בסעיף 3 לאמנה הקשור לעצם קיום "זכויות המשמורת" של
3 התובע. לשון אחר, במועד ההרחקה לא נקבע שלתובע זכויות בעובר שהורחקה ממנו, ואף לא הוכח
4 שלתובע הוכרו זכויות משמורת לגבי הקטינה, למעט צו הבאה שחייב את הנתבעת להתייצב עם
5 הקטינה.

6
7 25. אמנם התובע העלה טענות בדבר תכליות האמנה למנוע קביעת עובדות בשטח ועשיית דין עצמית,
8 אולם לשיטתי, תכליות אלו אינן יכולות לגבור על לשונה הברורה של האמנה והפרשנות המשפטית
9 המקובלת למונח "ילד" ולדרישת קיומן של זכויות משמורת. בית משפט הדן בבקשה מכוח אמנת
10 האג פועל כ"מנגנון עזרה ראשונה" ומטרתו להשיב את המצב לקדמותו, ולא להכריע במחלוקות
11 מהותיות בדבר משמורת או ליצור זכויות יש מאין (ראו: בע"מ 7918/21 פלוני נ' פלונית,
12 29.11.21)), במקרה זה, המצב שקדם ל"הרחקה" לא כלל "ילד" או זכויות משמורת מוגדרות
13 ביחס לקטינה. לכן, אף על פי התכליות החשובות של האמנה למנוע עשיית דין עצמית וקביעת
14 עובדות בשטח, אין בית המשפט יכול להרחיב את תחולת האמנה מעבר ללשון המפורשת של סעיף
15 3, הדורשת קיומו של "ילד" וזכויות משמורת מוגדרות במועד ההרחקה או אי-ההחזרה.

16
17 26. בנסיבות אלו, הגעתי לכלל מסקנה שלא עלה בידי התובע לעמוד בתנאי סעיף 3 לאמנה ולשכנע
18 שאכן יש להחיל את חוק אמנת האג על התביעה ולדון בתביעה בהתאם לחוק הני"ל. לפיכך, בקשתה
19 של הנתבעת לסילוק התביעה על הסף מתקבלת ואני מורה על דחיית התביעה שלפניי. הדיון שנקבע
20 לפניי יבוטל.

21
22 בנסיבות בהן פעלה הנתבעת, מצאתי שבגין הבקשה דנן לא יחוייב התובע בהוצאות הנתבעת.

23
24 *פסק הדין יפורסם לאחר התממה.

25
26 ניתן היום, י"ט ניסן תשפ"ו, 06 אפריל 2026, בהעדר הצדדים.

27

ערן אביטל, שופט

28

29

30

